

Hrvatsko gospodarstvo na putu rekordnog pada u 2020.

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Petak, 27 Studeni 2020 14:10

Objavljeno: Petak, 27 Studeni 2020 14:10

Hrvatski BDP potonuo je u trećem tromjesečju 10 posto u odnosu na isto lanjsko razdoblje, a kako se zbog drugog vala širenja koronavirusa očekuje daljnje slabljenje u četvrtom kvartalu, gospodarstvo bi u ovoj godini moglo zabilježiti rekordni pad.

Državni zavod za statistiku (DZS) objavio je u petak prvu procjenu prema kojoj je bruto domaći proizvod (BDP) u proteklom kvartalu pao 10 posto na godišnjoj razini.

Pad je nešto manji od očekivanja analitičara. Sedam analitičara, koji su sudjelovali u anketi Hine, u prosjeku su očekivali pad BDP-a za 10,4 posto, a njihove procjene pada kretale su se u rasponu od 9,5 do 11 posto.

Prva recesija od 2014.

To je drugo tromjesečje zaredom kako je gospodarstvo palo na godišnjoj razini, što znači da je uronilo u prvu recesiju od 2014. godine.

Ipak, pad u trećem tromjesečju manji je nego u drugom, kada je gospodarstvo zbog restriktivnih mjera usmjerenih na suzbijanje koronavirusa, potonulo rekordnih, prema revidiranim podacima, 15,4 posto.

Realni pad BDP-a od 10 posto drugi je najveći realni pad od 1995. godine, kada se počela provoditi tromjesečna procjena BDP-a, navodi se u izvješću DZS-a.

„Posljedica je to dominantno kretanja u uslužnim djelatnostima, koja ni tijekom ljetnih mjeseci nisu uspjela nadomjestiti gubitke prouzrokovane zatvaranjem gospodarstva, a i turistička potrošnja zamjetno je niža na godišnjoj razini”, navode analitičari Raiffeisenbank Austria (RBA) u osvrtu na izvješće DZS-a.

Pandemija koronavirusa dovela je do velikih poremećaja u svjetskom gospodarstvu, a turizam je jedan od sektora koji je najviše pogođen.

„Uz smanjenje osobne potrošnje, najveći negativan doprinos smanjenju obujma BDP-a u trećem tromjesečju došao je upravo od pada izvoza roba i usluga. Naime, iako se rezultati turističkih dolazaka i noćenja donijeli pozitivno iznenađenje, budući da je tijekom srpnja i kolovoza ostvareno gotovo 50, odnosno 60 posto prošlogodišnjeg rezultata, potrošnja turista zasigurno je bila suzdržanija. Dodatno, već sredinom kolovoza preporuke i mjere s nekih naših najvažnijih emitivnih tržišta otežali su putovanja i naglo skratili sezonu”, ističu analitičari RBA.

Osobna potrošnja pala 7,5 posto

Pad gospodarstva u trećem tromjesečju ponajviše je posljedica slabosti osobne potrošnje, najveće sastavnice BDP-a. Prema danas objavljenim podacima DZS-a, potrošnja kućanstava potonula je u proteklom kvartalu za 7,5 posto u odnosu na isto razdoblje godinu dana prije.

Bruto investicije u fiksni kapital pale su, pak, za 3 posto na godišnjoj razini.

Izvoz roba i usluga pao je u proteklom kvartalu za 32,3 posto na godišnjoj razini. Pritom je izvoz

Hrvatsko gospodarstvo na putu rekordnog pada u 2020.

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Petak, 27 Studeni 2020 14:10
Objavljeno: Petak, 27 Studeni 2020 14:10

roba pao 3 posto, dok je izvoz usluga potonuo 45,3 posto.

Uvoz roba i usluga smanjen je istodobno za 14,1 posto na godišnjoj razini. Pritom je uvoz roba smanjen 9,9 posto, a usluga 33,3 posto.

U trećem je tromjesečju porasla samo državna potrošnja, za 1,5 posto na godišnjoj razini.

Podaci slabiji od prosjeka EU-a

Prema sezonski prilagođenim podacima, BDP je u trećem tromjesečju porastao za 6,9 posto u odnosu na prethodni kvartal, dok je na godišnjoj razini potonuo 10 posto.

To su slabiji podaci u odnosu na prosjek Europske unije. Prema podacima Eurostata, u trećem je tromjesečju gospodarstvo EU-a poraslo za 11,6 u odnosu na prethodni kvartal, dok je u odnosu na treći kvartal prošle godine palo 4,3 posto.

Rast hrvatskog BDP-a na kvartalnoj razini bio je „očekivan, budući da je već s popuštanjem mjera tijekom lipnja, a osobito tijekom ljetnih mjeseci došlo do oporavka većine djelatnosti”, navode analitičari RBA.

Dodaju da je pad hrvatskog gospodarstva od 10 posto na godišnjoj razini najoštrij pad u usporedbi sa zemljama u okruženju.

„Primjerice, gospodarstva Bugarske i Češke pala su u istom razdoblju realno za 5,2, odnosno 5,8 posto godišnje, dok su stope pada u Poljskoj i Rumunjskoj iznosile 2, odnosno 6 posto, a u Slovačkoj 2,2 posto”, navodi se u analizi RBA.

Drugi udar koronakrize

Zbog drugog vala širenja koronavirusa u Hrvatskoj i Europi, a s time povezanih novih restriktivnih mjera, očekuje se pad gospodarstva i u četvrtom tromjesečju na godišnjoj razini.

„Na razini cijele 2020. ostajemo pri našim očekivanjima o padu za 9,4 posto, uslijed snažnog pada izvoza roba i usluga te svih sastavnica domaće potražnje izuzev državne potrošnje”, zaključuju analitičari RBA.

Prema nedavno provedenoj anketi Hine, sedam analitičara procjenjuje u prosjeku da bi pad gospodarstva u cijeloj 2020. mogao iznositi 9,2 posto. Njihove procjene pada kreću se u rasponu od 8 do 10 posto.

Ostvare li se te procjene, pad gospodarstva u ovoj godini bio bi veći nego na početku financijske krize 2009. godine, kada je BDP potonuo za dosad rekordnih 7,4 posto.

I dok će pad BDP-a u ovoj godini vjerojatno biti dublji nego za globalne financijske krize, očekuje se da će ova recesija trajati kraće. Tadašnja recesija protegnula se na šest godina, dok se ovoga puta rast gospodarstva očekuje već iduće godine. (Hina)

Hrvatsko gospodarstvo na putu rekordnog pada u 2020.

Kategorija: GOSPODARSTVOAžurirano: Petak, 27 Studeni 2020 14:10
Objavljeno: Petak, 27 Studeni 2020 14:10

